

Etusivu>Lainsäädäntö ja oikeuskäytäntö>Kansallinen lainsäädäntö

Kansallinen lainsäädäntö

Espanja

Tällä sivustolla on tietoa Espanjan oikeusjärjestelmästä, ja samalla luodaan yleiskatsaus Espanjan oikeusjärjestykseen.

Espanjan oikeusjärjestyksen oikeuslähteet

Espanjan oikeusjärjestystä koskevat oikeuslähteet määritellään siviililain (*Código Civil*) 1 §:ssä:

Espanjan oikeusjärjestyksen oikeuslähteet ovat laki, tapaoikeus ja yleiset oikeusperiaatteet.

Säännöt, jotka ovat hierarkiassa ylempänä olevien sääntöjen vastaisia, ovat pätemättömiä.

Tapaoikeutta sovelletaan ainoastaan silloin, kun sovellettavaa lakia ei ole. Tapaoikeus ei saa olla ristiriidassa yleisen moraalin eikä yleisen järjestyksen kanssa, ja sen on oltava vakiintunut.

Oikeuskäytännöt, jotka eivät ole pelkästään tahdonilmaisun tulkintoja, katsotaan tapaoikeudeksi.

Yleisiä oikeusperiaatteita sovelletaan lain tai tapaoikeuden puutteessa, rajoittamatta kuitenkaan niiden oikeusjärjestystä ohjaavaa luonnetta.

Kansainvälisiin sopimuksiin sisältyviä oikeussääntöjä ei sovelleta suoraan Espanjassa ennen kuin niistä on tullut osa kansallista lainsäädäntöä sen myötä, että ne on julkaistu Espanjan valtion virallisessa lehdessä (*Boletín Oficial del Estado*).

Oikeusjärjestystä täydentää oikeuskäytäntö, jota korkein oikeus jatkuvasti luo tulkitsemalla ja soveltamalla lakia, tapaoikeutta ja yleisiä oikeusperiaatteita.

Espanjan tuomareilla ja tuomioistuimilla, joiden on noudatettava ainoastaan perustuslakia ja muita lakeja, on ehdoton velvoite ratkaista niiden käsiteltäviksi tulevat asiat vakiintuneen oikeuslähteiden järjestelmän pohjalta.

Sääntötyypit

Perustuslaki: Valtion ylimmän tason oikeussääntö, jota sovelletaan kaikkiin viranomaisiin ja kansalaisiin. Kaikki perustuslain vastaiset säännöt ja toimet ovat pätemättömiä. Perustuslaki koostuu kahdesta sisällöltään selkeästi erillisestä osasta: a) lainopillisesta osasta ja b) orgaanisen lain osasta.

Kansainväliset sopimukset: Kansainvälisen oikeuden oikeussubjektien keskinäisiä kirjallisia sopimuksia, joihin sovelletaan kansainvälistä oikeutta. Ne voivat koostua yhdestä tai useammasta toisiinsa liittyvästä oikeudellisesta välineestä, riippumatta niiden nimityksistä. Kun laillisesti solmitut kansainväliset sopimukset on virallisesti julkaistu Espanjassa, niiden sisältämät oikeussäännöt tulevat osaksi kansallista lainsäädäntöä.

Itsehallintoa koskevat peruskirjat: Vuoden 1978 Espanjan perustuslaissa tunnustetun itsehallintoalueen institutionaaliset perussäännöt, jotka hyväksytään oikeuslaitoslailla. Niihin sisältyy vähintään alueen nimi, alueen rajat, nimitykset, itsehallinnollisten viranomaisten organisaatorakenne ja toimipaikka ja keskeiset tehtävät. Itsehallintoa koskevat peruskirjat eivät ole suvereniteetin ilmaisu. Ne eivät ole myöskään *perustuslakeja*. Niiden olemassaolo perustuu valtion niille antamaan tunnustukseen, eikä itsehallinnon periaate voi missään tilanteessa vaarantaa yhtenäisyyttä.

Laki: lakeja on useaa eri tyyppiä.

Orgaaninen laki (*Ley Orgánica*): perusoikeuksien ja kansalaisvapauksien vahvistamiseen liittyvät lait, itsehallintoalueita ja yleistä vaalijärjestelmää koskevat lait sekä muut perustuslaissa vahvistetut lait.

Tavallinen laki (*Ley Ordinaria*): lait, jotka koskevat muita kuin orgaanisella lailla säänneltäviä asioita.

Lain tasoinen asetus: Edellytyksenä on Espanjan parlamentin (*Cortes Generales*) hallitukselle siirtämä toimivalta antaa laintasoisia sääntöjä tietyistä asioista. Hätätila-asetus: hallituksen poikkeuksellisen ja kiireellisen tarpeen vaatiessa määräämiä tilapäisiä säännöksiä, jotka eivät voi vaikuttaa valtion perusinstituutioiden toimintaan eivätkä perustuslain ensimmäisessä luvussa säädettyihin kansalaisten oikeuksiin, velvollisuuksiin ja vapauksiin, itsehallintoalueiden järjestelmiin tai yleiseen äänioikeuteen. Edustajainhuone käsittelee ne täysimääräisenä välittömästi ja äänestää niistä 30 päivän kuluessa niiden antamisesta.

Asetus: toimeenpanovallan käyttäjän määräämä yleisluontoinen oikeussääntö. Säädöshierarkiassa ne ovat välittömästi lain alapuolella, ja yleensä niillä täsmennetään lakia.

Tapaoikeus: määritellään normistoksi, joka pohjautuu kutakuinkin pysyvien yhdenmukaisten käytänteiden toistoon. Jotta tapaoikeus edustaisi yhteistä ja vapaaseen tahtoon perustuvaa tapaa, sen on oltava yleistä, jatkuvaa, yhdenmukaista ja pysyvää.

Yleiset oikeusperiaatteet: yleisiä periaatteita, joiden katsotaan kuuluvan oikeusjärjestykseen, vaikka niitä ei ole virallisesti sisällytetty siihen, koska ne muodostavat perustan muille erityissäännöille tai ne kokoavat abstraktilla tasolla yhteen jonkin sääntöryhmän sisällön. Niitä käytetään lainsäädännön aukkojen täyttämiseen tai oikeussääntöjen tulkitsemiseen.

Oikeuskäytäntö: muodostuu kahdesta ylimmän tuomioistuimen antamasta tuomiosta, jossa jotakin sääntöä on tulkittu samalla tavalla. Tietyissä asioissa, jotka kuuluvat itsehallintoalueen rajoitettuun toimivaltaan, oikeuskäytännön muodostavat kyseisen itsehallintoalueen ylioikeuksien (*Tribunales Superiores de Justicia*) antamat tuomiot. Tuomarin tai tuomioistuimen antama, ylimmän tuomioistuimen vakiinnuttamasta oikeuskäytännöstä poikkeava tuomio ei ole automaattisesti mitätön, vaan oikeuskäytäntö toimii pikemminkin valitusperusteena. Sekä ylin tuomioistuin että asianomainen ylioikeus voivat kuitenkin milloin tahansa, perusteltujen syiden nojalla, poiketa vakiintuneesta oikeuskäytännöstään ja luoda näin uutta oikeuskäytäntöä.

Normihierarkia

Espanjan siviililain 1 §:n 2 momentin mukaan säännökset, jotka ovat ristiriidassa hierarkiassa ylempänä olevien äänneostenlakien kanssa, ovat pätemättömiä. Tämä merkitsee väistämättä sitä, että säännöt on asetettava hierarkkiseen järjestykseen. Tätä varten Espanjan perustuslaissa säädetään eri sääntöjen välisestä suhteesta ja siitä, missä suhteessa ne ovat keskenään hierarkian ja lainkäyttövallan näkökulmasta.

Perustuslain mukaan Espanjan lainsäädännön hierarkia on seuraava:

Perustuslaki

Kansainväliset sopimukset.

Lait (suppeassa merkityksessä): Orgaaninen laki, tavallinen laki ja laintasoiset säännöt (muun muassa kuninkaan asetus ja kuninkaallinen lain tasoinen asetus). Näiden välillä ei ole varsinaista hierarkiaa, vaan niihin liittyy erilaisia menettelyjä ja eri soveltamisaloja.

Toimeenpanovallan käyttäjän antamat säännöt (kuninkaan asetus, ministerin määräys jne.), joilla on oma hierarkiansa sen mukaan, mikä elin on antanut ne. Lisäksi vahvistetaan toimivaltaperiaate, joka koskee itsehallintoalueiden parlamenttien antamia säädöksiä (alueellinen laki, itsehallintoalueiden päätökset jne.).

Tuomarit ja tuomioistuimet eivät saa soveltaa asetuksia tai muita säännöksiä, jotka ovat vastoin perustuslakia, lakia tai normihierarkian periaatteita.

Institutionaalinen kehys

Oikeudellisten sääntöjen hyväksymisestä vastaavat instituutiot

Espanjassa institutionaalinen kehys perustuu vallanjaon periaatteeseen, jonka mukaan lainsäädäntövalta on Espanjan parlamentilla ja itsehallintoalueiden parlamenteilla.

Täytäntöönpanovalta, johon sisältyy myös määräysvalta, kuuluu Espanjan valtion hallitukselle sekä kunkin itsehallintoalueen hallituksille, jotka toisinaan käyttävät myös parlamentin niille antamaa lainsäädäntövaltaa.

Paikallisviranomaisille ei ole annettu lainsäädäntövaltaa, mutta niillä on määräysvaltaa, jota ne käyttävät pääasiassa kunnallisten määräysten antamiseen. Lainsäädäntöä koskeva aloiteoikeus kuuluu hallitukselle, edustajainhuoneelle ja senaatille sekä itsehallintoalueiden parlamenteille ja tietyissä tapauksissa kansalle kansalaisaloitteen muodossa.

Päättöksentekoprosessi

Kansainväliset sopimukset: Hyväksymismekanismia on kolme riippuen siitä, millaisista asioista sopimuksessa on kyse.

Ensiksikin orgaanisella lailla annetaan valtuudet sellaisten sopimusten tekemiseen, joilla annetaan kansainväliselle järjestölle tai instituutiolle perustuslaista johtuvaa toimivaltaa.

Toiseksi hallitus voi Espanjan parlamentin ennakosuostumuksella antaa valtion luvan tehdä oikeudellisesti sitovia sopimuksia seuraavissa tapauksissa: poliittiset sopimukset, sotilaalliset sopimukset, sopimukset, jotka vaikuttavat valtion alueelliseen koskemattomuuteen tai perustuslain ensimmäisessä luvussa vahvistettuihin perusoikeuksiin ja -velvollisuuksiin, sopimukset, joihin liittyy julkiseen talouteen kohdistuvia rahoitusvelvoitteita, sopimukset, jotka edellyttävät lain muuttamista tai kumoamista tai lainsäädäntötoimia niiden täytäntöönpanemiseksi.

Muihin asioihin liittyvistä sopimuksista on ilmoitettava välittömästi edustajainhuoneelle ja senaatille.

Kun laillisesti solmitut kansainväliset sopimukset on virallisesti julkaistu Espanjassa, niiden sisältämät oikeussäännöt tulevat osaksi kansallista oikeusjärjestystä. Sopimusten määräyksistä voidaan poiketa tai niitä voidaan muuttaa tai niiden täytäntöönpano keskeyttää kulloisessakin sopimuksessa määritellyllä tavalla tai kansainvälisen oikeuden yleisten sääntöjen mukaisesti. Kansainvälisten sopimusten irtisanomisessa noudatetaan samaa menettelyä kuin niiden hyväksynnässä.

Laki:

Lainsäädäntöehdotukset hyväksytään ministerineuvostossa (*Consejo de Ministros*), joka toimittaa ne edustajainhuoneelle perusteluineen ja käsittelyn kannalta välttämättömien taustatietojen kera.

Itsehallintoalueiden osalta kunkin itsehallintoalueen neuvostot hyväksyvät lakiehdotukset ja ne toimitetaan samoin ehdoin kyseisen itsehallintoalueen edustajainkokoukselle.

Kun edustajainhuone hyväksyy lakiehdotuksen, sen puhemies tiedottaa asiasta välittömästi senaatin puhemiehelle, jolle lakiehdotus toimitetaan käsiteltäväksi. Senaatti voi kahden kuukauden kuluessa tekstin vastaanottamisesta käyttää veto-oikeuttaan tai esittää siihen muutoksia. Veto-oikeus on hyväksyttävä ehdottomalla enemmistöllä.

Lakiehdotus voidaan toimittaa kuninkaan hyväksyttäväksi sillä edellytyksellä, että edustajainhuone on vahvistanut alkuperäisen tekstin ehdottomalla enemmistöllä, jos veto-oikeutta on käytetty, tai yksinkertaisella enemmistöllä, kun lakiehdotuksen toimittamisesta on kulunut kaksi kuukautta, tai se on äänestänyt muutoksista ja hyväksynyt tai hylännyt ne yksinkertaisella enemmistöllä. Senaatille asetettua kahden kuukauden määräaikaa käyttää veto-oikeuttaan lakiehdotuksen osalta tai muuttaa sitä lyhennetään 20 kalenteripäivään niiden lakiehdotusten osalta, jotka hallitus tai edustajainhuone julistaa kiireelliseksi.

Kuningas hyväksyy kahden viikon kuluessa parlamentin hyväksymät lait, hyväksyy ne ja määrää välittömästi ne julkaistavaksi.

Orgaaninen laki: Orgaanisten lakien hyväksyntä, muuttaminen tai niistä poikkeaminen edellyttää edustajainhuoneen ehdotonta enemmistöä koko hankkeesta järjestettävässä lopullisessa äänestyksessä.

Asetus: Asetusten laatimisessa noudatetaan seuraavaa menettelyä:

Toimivaltainen hallintoyksikkö huolehtii asetuksen vireillepanosta laatimalla asiaa koskevan luonnoksen ja siihen liittyvän selvityksen hankkeen tarpeellisuudesta ja asianmukaisuudesta sekä taloudellisen muiston hankkeen kustannuksista.

Valmisteluprosessin aikana on vaadittavien selvitysten, lausuntojen ja enakkohyväksymisten lisäksi suoritettava kaikki ne tutkimukset ja kuulemiset, jotka katsotaan tekstin moitteettomuuden ja laillisuuden varmistamisen kannalta tarpeellisiksi. Joka tapauksessa asetukseen on liitettävä selvitys siinä esitettyjen toimien sukupuolivaikutuksista.

Kun säädös vaikuttaa kansalaisten oikeuksiin ja oikeutettuihin etuihin, kansalaisia voidaan kuulla kohtuullisen ajan ja vähintään 15 arkipäivän ajan. Jos säädöksen luonne antaa siihen aihetta, siitä myös tiedotetaan yleisölle edellä mainittuna ajanjaksona.

Kaikissa tapauksissa pääsihteeristön (*Secretaría General Técnica*) on tiedotettava asetusehdotuksista, sanotun kuitenkaan rajoittamatta ylimmän hallintotuomioistuimen (*Consejo de Estado*) lausuntoa tapauksissa, joista säädetään laissa.

Viranomaisilta on pyydettävä alustava selvitys tapauksissa, joissa asetus voi vaikuttaa valtion ja itsehallintoalueiden keskinäiseen vallanjakoon.

Hallituksen hyväksymien asetusten voimaantulo edellyttää, että ne julkaistaan kokonaisuudessaan valtion virallisessa lehdessä.

Lainsäädäntöä koskevat tiedokannat

Valtion virallisella lehdessä on [tietokanta](#), joka sisältää kaiken vuodesta 1960 alkaen julkaistun lainsäädännön.

Onko tietokantojen käyttö maksutonta?

Tämän tietokannan käyttö on maksutonta.

Lyhyt kuvaus sisällöstä

Espanjan virallisen lehden verkkosivustolla voi tutustua virallisiin lehtiin vuodesta 1960 alkaen.

Sivuston hakukoneella voi etsiä lainsäädäntöä ja ilmoituksia. Lisäksi se sisältää tietokannan perustuslaillisesta oikeuskäytännöstä (vuodesta 1980) sekä valtion oikeuspalvelun (*Abogacía del Estado*) (tiedotteita ja lausuntoja) ja ylimmän hallintotuomioistuimen tietokannat. Sivustolla on saatavilla myös **konsolidoitu toisinto**, joka sisältää säädösten keskeiset muutokset. Sivusto tarjoaa myös palveluja, joilla ilmoitetaan uudesta lainsäädännöstä, julkaistaan ilmoituksia ja haetaan tietoja ja asiakirjoja.

Linkkejä

[Espanjan lainsäädäntöä koskeva tietokanta](#)

Päivitetty viimeksi: 17/01/2024

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetystä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.